

Folketingets Finansudvalg
Christiansborg

Den 25. september 2017

Svar på Finansudvalgets spørgsmål nr. 552 (Alm. del) af 5. september 2017 stillet efter ønske fra Stine Brix (EL)

Spørgsmål

Vil ministeren sende en opdatering af det notat dateret 10. juni 2010, der var bilagt svaret på FIU alm. del - spørgsmål 134 (folketingsåret 2009-10) om ”Privatiseringer af statslige selskaber”, herunder listen over salg af statslige selskaber? Listen bedes også omfatte salg mellem 1980 og 1990, bruttoprovenuet udbedes såvel i datidens priser, som i 2017-priser.

Svar

Som det fremgår af regeringsgrundlaget er udgangspunktet for regeringens ejerskabspolitik, at staten ikke skal eje selskaber, som er i direkte konkurrence med privatejede virksomheder. Derfor er det regeringens mål, at staten som udgangspunkt skal afhænde sådanne selskaber.

I regeringsgrundlaget har regeringen endvidere tilkendegivet et konkret ønske om at privatisere TV 2 Danmark A/S i forlængelse af udløbet af den nuværende mediepolitiske aftale for 2015-2018. Arbejdet med at forberede denne proces er påbegyndt. Derudover ønsker regeringen at gennemgå den statslige selskabsportefølje med henblik på at igangsætte analyser af muligheder for yderligere privatiseringer.

Publikationen *Statens Ejerskabspolitik* (Finansministeriet, april 2015) har siden 2015 udgjort rammen for den statslige ejerskabsudøvelse. Et grundlæggende element i den statslige ejerskabspolitik er overvejelser om ejerskabsrationalet, dvs. rationaler bag og målsætninger for statens ejerskab af et givent selskab. Ejerskabsrationalerne udgør på den baggrund et afsæt for overvejelser om statens fremadrettede ejerskabsstrategi for et givent selskab.

Der kan overordnet sondres mellem fire ejerskabsrationaler:

- *Kontrol med kritiske infrastruktur.* Der er dele af den fysiske infrastruktur, der er særligt vigtig for samfundet, og hvor der derfor kan være et politisk ønske om kontrol af infrastrukturen via statsligt ejerskab.
- *Forsyningsikkerhed.* Der kan være goder eller tjenester, hvis produktion anses som samfundsmæssigt ønskeligt, men hvor der er få eller ingen private leve-

randører. En sådan situation kan skabe usikkerhed om forsyningssikkerheden samt indebære uforholdsmæssigt store produktionsomkostninger, hvorfor staten kan ønske at bevare kontrollen med produktionen.

- *Selskabets forretningsgrundlag hviler på det statslige ejerskab.* En del af de statslige selskabers forretningsgrundlag hviler på det statslige ejerskab. Disse selskaber udfører typisk opgaver, som alternativt skulle løses af fx en styrelse, men hvor staten har valgt at udlægge opgavevaretagelsen i en selskabskonstruktion ud fra effektivitetshensyn.
- *Øvrige hensyn.* Det statslige ejerskab kan skyldes andre særlige samfundsmæssige hensyn.

Spørgeren henviser til notatet ”Privatiseringer af statslige selskaber” bilagt svaret på FIU alm. del – spørgsmål 134 (folketingsåret 2009-2010). Notatets overvejelser er baseret på publikationen i *Staten som aktionær* (Finansministeriet, Trafikministeriet og Økonomi- og Erhvervsministeriet, januar 2004), som udgjorde rammen for den statslige ejerskabsudøvelse i perioden 2004-2015. Hovedparten af de anbefalinger og principper, der følger af *Staten som aktionær* er fortsat relevante og kan genfindes i *Statens Ejerskabspolitik*.

I *Staten som aktionær* indgår en række generelle overvejelser om og perspektiver på privatisering af statslige selskaber. Disse udgør fortsat et relevant input ved en konkret vurdering af eventuelle ændringer i statens ejerskab. En række af perspektiverne er endvidere knyttet til overvejelserne om ejerskabsrationaler, som indgår i *Statens Ejerskabspolitik*.

Overvejelserne om privatisering af statslige selskaber i *Staten som aktionær* udgør dog ikke længere rammen for vurderingen af statens ejerskabsstrategi og supplerer således alene rammerne herfor fastsat i *Statens Ejerskabspolitik*. Der er på den baggrund ikke foretaget en nærmere opdatering af notatet.

Historisk oversigt over salg af statslige selskaber og aktieposter

Der er foretaget en opdateret oversigt over salg af statslige selskaber og aktieposter dækkende perioden 1980 og frem til 1. september 2017.

Oversigten for perioden 1980-1989 er udarbejdet med afsæt i en gennemgang af statsregnskaber og aktstykker for relevante ministerområder. Gennemgangen omfatter følgende daværende ministerier; Ministeriet for offentlige arbejder, Trafikministeriet, Trafik- og Kommunikationsministeriet, Energiministeriet, og Industriministeriet. Oversigten er således ikke nødvendigvis udtømmende, da der i perioden kan være gennemført salg af selskaber og aktieposter i regi af øvrige ministerområder. Det bemærkes endvidere, at det på det foreliggende grundlag ikke har været muligt at opgøre de præcise ændringer i statens ejerandel eller salgsmetoden for de fire transaktioner gennemført i perioden 1980-1989, som indgår i oversigten.

Af den opdaterede oversigt fremgår det, at staten siden 1980 har gennemført 56 helt eller delvise frasalg af aktieposter eller selskaber. Transaktionerne har genereret et bruttoprovenu på ca. 80,3 mia. kr. opgjort i 2017-priser, *jf. tabel 1*.

Tabel 1**Oversigt over salg af statslige selskaber og aktieposter i perioden 1980-2017**

Mio. kr.	Salgsår	Statens ejerandel før/efter	Salgsmetode	Bruttoprovenu løbende priser	Bruttoprovenu 2017-priser
Selskab					
Kryolitselskabet Øresund	1985	-	-	712,0	1381,7
Regnecentralens Datacenter	1985	-	-	0,2	0,4
Alfragt A/S	1988	-	-	10,0	17,4
Junckers Industrier	1989	-	-	51,0	84,6
Byggeriets Maskinstation A/S	1990	68/0	Blokhandel	40,8	66,0
Statsanstalten for Livsforsikring A/S	1991	100/0	Strategisk salg	4.222,4	6.652,5
Regnecentralen af 1979	1992	<5/0	Strategisk salg	0,5	0,8
GiroBank A/S	1993	100/49	Off. udbud	721,2	1.111,3
Tele Danmark A/S	1993	94/90	Off. udbud	81,7	125,9
Københavns Lufthavne A/S	1994	100/75	Off. udbud	695,8	1.055,6
Tele Danmark A/S	1994	90/52	Kapitalneds.	886,0	1.344,2
EKR Kreditforsikring A/S	1995	100/75	Strategisk salg	71,5	107,1
Københavns Lufthavne A/S	1996	75/51	Off. udbud	1.088,6	1.598,5
GiroBank A/S	1996	49/0	Strategisk salg	735,0	1.079,3
Datacentralen	1996	100/25	Strategisk salg	338,0	496,3
DEMKO	1996	100/0	Strategisk salg	28,3	41,6
Danfragt A/S	1996	33/0	Strategisk salg	0,0	0,0
UNI-C's internet-aktiviteter	1997	-	Aktivsalg	37,0	53,3
EKR Kreditforsikring A/S	1997	-	Aktivsalg	273,5	393,7
A/S Dyrehavsbakken	1997	50/0	Salg til selskabet	0,2	0,3
Tele Danmark A/S	1998	52/0	Strategisk salg/salg til selskabet	31.140,0	44.277,1
Skand. Reisebüro GmbH	1998	100/0	Strategisk salg	6,4	9,1
Datacentralen A/S	1999	25/0	Strategisk salg	122,2	170,9
Københavns Lufthavne A/S	2000	51/34 ¹⁾	Off. udbud	969,3	1.315,7
Combus A/S	2001	100/0	Strategisk salg	0,0	0,0
Banestyrelsens Rådgivningsdiv.	2001	100/0	Strategisk salg	70,0	92,7
Orange Holding A/S	2004	10/0	Salg til hovedaktionær	106,6	133,1
Institut for Serviceudvikling	2004	100/0	Management buy-out	8,0	10,0
Danske Telecom A/S	2004	22/0	Strategisk salg	0,0	0,0
ETA Danmark A/S	2005	100/0	Strategisk salg	6,5	7,9
Statens Bilinspektion	2005	100/0	Strategisk salg	480,0	582,4
Bella Center A/S	2005	15/0	Strategisk salg	101,7	123,4
Post Danmark A/S ²⁾	2005	100/75	Strategisk salg/medarbejderaktier	1.443,0	1.750,8

DONG Energy A/S	2006	100/73 ³⁾	Kapitaludvidelse /fusion	0,0	0,0
Scandlines AG	2007	50/0	Strategisk salg	5.903,1	6.850,0
Nunaoil A/S	2009	50/0	Overdraget til Grønland	-	-
Post Danmark A/S	2009	75/40	Fusion med Posten AB	0,0	0,0
Bornholmstrafikken A/S	2010	100/50	Fusion	0,0	0,0
Skælskør Bank A/S	2010	54/21	Fusion med Max Bank A/S	0,0	0,0
Aarhus Lokalbanc A/S	2011	45/52 ⁴⁾	Fusion med Vestjysk Bank A/S	0,0	0,0
Max Bank A/S	2011	21/16 ⁵⁾	Salg af aktier	9,5	10,1
Max Bank A/S	2011	16/0 ⁶⁾	Overdraget til Finansiell Stabilitet	0,0	0,0
Aktieselskabet Trandum Plantage	2011	<1/0	Salg	<0,0	<0,0
Tolne Skov ApS ⁷⁾	2011	8/0	Salg	1,1	1,2
Volsted Plantage	2011	<1/0	Salg	<0,0	<0,0
Østvendssyssel Plantageselskab ApS	2011	<1/0	Salg	<0,0	<0,0
Aktieselskabet Stekua i likvidation	2012	100/0	Likvidation	29,4	30,6
Basisbank A/S	2013	18/1	Kapitalnedsættelse	0,0	0,0
DONG Energy A/S	2014	81/57 ⁸⁾	Kapitaludvidelse	0,0	0,0
Udviklingsselskabet By & Havn	2014	45/5	Nedskrivning af ejerandel	644,4	660,6
Aarhus Letbane	2015	47/0 ⁹⁾	Staten udtrådte af selskabet	0,0	0,0
Basisbank A/S	2015	1/0 ¹⁰⁾	Kapitaludvidelse	0,0	0,0
DONG Energy A/S	2016	59/50 ¹¹⁾	Aktiesalg ifm. børsnotering	8.167,5	8.283,4
SSI Diagnostica	2016	100/0	Strategisk salg	245,7	249,2
SSI Vaccineproduktion	2017	100/0	Strategisk salg	15,0	15,0
Vestjysk Bank	2017	81/0	Strategisk salg	122,0	122,0
I alt	-	-	-	59.585,1	80.305,6

Anm.: Bruttoprovenuier er opgjort i 2017-priser på baggrund af BNP-deflatoren. Det bemærkes, at den anvendte deflator er baseret på et foreløbigt skøn for 2017 på baggrund af Økonomisk Redegørelse, august 2017.

Det bemærkes endvidere, at der ikke findes entydige definitioner af de anførte salgsmetoder. Der er således tale om en konkret vurdering pba. af indholdet af og forholdene omkring de enkelte transaktioner. Salg af statsejede grunde og ejendomme indgår ikke i oversigten.

- 1) Statens andel af aktiekapitalen er i perioden 2000 til 2006 gradvist øget til 39,2 procent som følge af Københavns Lufthavne A/S' opkøb af egne aktier. Den danske stat ejer fortsat 39,2 procent af aktierne.
- 2) Staten købte i 2009 aktierne i Post Danmark A/S tilbage og fusionerede selskabet med det svenske postvæsen under navnet Posten Norden AB.
- 3) Mindretalsaktionærer i DONG Energy A/S har af flere omgange efterfølgende solgt aktier til staten i henhold til den i aktionæroverenskomsten aftalte put option. Dette skete således i hhv. 2010, 2012 og 2014, hvorefter den samlede statslige ejerandel var hhv. 76,5 pct., 80 pct. og 81 pct.
- 4) Staten modtog i foråret 2011 aktier svarende til en ejerandel på 65,8 pct. i Aarhus lokalbank A/S. I 2011 gennemførte banken en kapitaludvidelse, hvorefter staten fik en ejerandel på 45,2 pct. I 2012 fusionerede Aarhus Lokalbanc A/S med Vestjysk Bank A/S, hvorefter staten havde 52,2 pct. af aktierne i den fortsættende bank (Vestjysk Bank). Efter konvertering af statslig hybrid kapital i 2013 og 2014 opnåede staten en ejerandel på 81 pct.
- 5) Statens aktier i Max Bank A/S blev solgt over to omgange hhv. ultimo 2010 og primo 2011 til et samlet beløb på 9,5 mio. kr.
- 6) I efteråret 2011 overdrog Max Bank A/S virksomheden til Finansiell Stabilitet A/S.
- 7) De fire skov- og plantageselskaber blev solgt for i alt 1,1 mio. kr. Heraf udgjorde salget af Trandum plantage, Volsted Plantage og Østvendssyssel Plantageselskab i alt 43.000 kr.
- 8) I 2014 fik DONG Energy tilført ny egenkapital fra tre nye investorer. Som følge af kapitaludvidelsen blev statens ejerandel reduceret fra 81 pct. til 57 pct. pr. 20. februar 2014. I juni 2014 solgte en mindretalsaktionær aktier til staten, hvorefter staten fik en ejerandel på 59 pct.
- 9) Staten udtrådte af Aarhus Letbane i 2015.

- 10) BasisBank A/S fik i 2015 tilført ny kapital tilvejebragt af en privat investorgruppe. Staten deltog ikke i kapitaludvidelsen og har pr. 3. december 2015 derfor ikke længere ejerandele i BasisBank A/S.
- 11) Efter børsnoteringen af DONG Energy 9. juni 2016 udgør statens ejerandel 50,1 pct.

Kilde: Statens selskaber 2017, statsregnskaber, diverse aktstykker og Økonomisk Redegørelse, august 2017

Statens selskabsportefølje

Der er foretaget en opdatering af oversigten over den statslige selskabsportefølje. Staten havde pr. 1. september 2017 ejerandele i 29 selskaber, *jf. tabel 2.*

Tabel 2

Statens selskabsportefølje pr. 1. september 2017

Selskab	Ressortministerium	Ejerandel
Statslige aktieselskaber		
Bornholmstrafikken Holding A/S	Transport	100 pct.
Dansk Jagtforsikring A/S	Miljø ¹⁾	51 pct.
Danske Spil A/S	Finans	80 pct.
Det Danske Klasselotteri A/S	Finans	100 pct.
DONG Energy A/S*	Finans	50,1 pct.
Eksport Kredit Finansiering A/S	Erhvervs	100 pct.
Statens Ejendomssalg A/S	Finans	100 pct.
Staten og Kommunernes Indkøbs Service A/S	Finans	55 pct.
Sund & Bælt Holding A/S	Transport	100 pct.
TV2 DANMARK A/S	Kultur	100 pct.
Selvstændige offentlige virksomheder mv.		
DanPilot	Erhvervs	100 pct.
DSB	Transport	100 pct.
EKF Danmarks Eksportkredit	Erhvervs	100 pct.
Energinet.dk	Energi-, Forsynings- og Klima	100 pct.
Finansiel Stabilitet	Erhvervs	100 pct.
Fjordforbindelsen Frederikssund	Transport	100 pct.
Investeringsfonden for udviklingslande	Udenrigs	100 pct.
Naviair	Transport	100 pct.
Nordsøenheden	Erhvervs	100 pct.
Vækstfonden	Erhvervs	100 pct.
Øvrige selskaber med statslig ejerandel		
Air Greenland A/S	Finans	25 pct.
Dansk Bibliotekscenter A/S	Kultur	39 pct.
Københavns Lufthavne A/S*	Finans	39 pct.
Metroselskabet I/S	Transport	42 pct.
NORDUnet A/S	Uddannelses- og Forskning	24 pct.
PostNord AB	Transport	40 pct.
Hovedstadens Letbane I/S	Transport	40 pct.
SAS AB*	Finans	14 pct.
Udviklingselskabet By & Havn I/S	Transport	5 pct.

Anm.: *Børsnoterede selskaber, 1) Naturstyrelsen.

Med venlig hilsen

Kristian Jensen